



# זכויות במערכת הבריאות נושאים שחשוב לדעת

שמוליק בן יעקב- האגודה לזכויות החולה  
[SHMULIK@PATIENTS-RIGHTS.ORG](mailto:SHMULIK@PATIENTS-RIGHTS.ORG)

# על מה נדבר?

- ◀ הצורך בחוק ביטוח בריאות ממלכתי
- ◀ עקרון החוק והשינוי לעומת העבר
- ◀ ענייני ממון: רישום מימון וקפיטציה
- ◀ סל שירותי הבריאות
- ◀ בחירת ספק השירות - בי"ח/מרפאה
- ◀ טיפול רפואי בחו"ל
- ◀ השתתפות עצמית
- ◀ סוגיה שכיחה: חולה סיעודי/תשוש/שיקומי
- ◀ סיכום: מה ביכולתנו לעשות והיכן מערערים

# הסיבות העיקריות לחקיקת חוק ביטוח בריאות ממלכתי ב- 1994 ?

- גרעון לקופות - כללית ולאומית היו בגירעון כבד
- תושבים ללא ביטוח רפואי - כ- 5% בעיקר במגזר הערבי
- העברת דמי חבר להסתדרות העובדים - כללית ולאומית
- העדר חובה לסל שירותים - חוסר בהירות לגבי הזכאות
- סלקציה בחלק מהקופות – העדפה לצעירים ובריאים

# עקרונות החוק

**סעיף 3 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי – הזכות לשירותי בריאות:**

**"שירותי הבריאות הכלולים בסל הבריאות, יינתנו בישראל לפי שיקול דעת רפואי, באיכות סבירה, בתוך זמן סביר ובמרחק סביר ממקום מגורי המבוטח, והכל במסגרת מקורות המימון העומדים לרשות קופות החולים."**



# המצב כיום לעומת המצב בעבר

הנושא	בעבר	כיום
מי מבוטח	רק חברי הקופה	כל תושב ישראל
קבלת מצטרפים	להחלטת הקופה	חובה לקבל כל פונה
מימון הקופות	אחריות הקופה	אחריות המדינה
קשר בין תשלום לכיסוי ביטוחי	מבוטח רק מי ששלם	כל תושב מבוטח פרט למתגורר בחו"ל!
סל שירותים	החלטת כל קופה	קביעת המדינה



# מימון הקופות - ומקדמי קפיטציה

תשלום דמי ביטוח בריאות: כ- 27 מיליארד ₪ - מחציתו דמי בריאות למל"ל ומחציתו השלמת התקציב ע"י האוצר.

מקדם	קבוצת גיל
1.07	45-54
1.96	55-64
2.86	65-74
3.56	75-84
4.06	+85

מקדם	קבוצת גיל
1.55	0-1
0.96	1-4
0.47	5-14
0.40	15-24
0.57	25-34
0.68	35-44

# שיוך לפי קופה מבטחת - 2007

הקופה	מבוטחים (אחוזים)	מבוטחים מעל 85	קפיטציה	אחוז גידול שנתי
כללית	53.2	74.3	57.89	0.8
מכבי	24.3	13.3	22.19	2.2
מאוחדת	13.1	5.7	11.09	5.8
לאומית	9.5	6.7	8.83	-0.7

כ- 116,000 מבוטחים עברו מקופה לקופה -1.6% מכלל המבוטחים

# סל שירותי בריאות שבאחריות הקופות

- מהו סל השירותים?
- התהליך הנדרש לשינויי והגדלת הסל
- הגבלה על היקף השירותים
- התוויות לטיפולים
- בחירה מבין נותני שירות



# מהו סל השירותים ?

◀ **סל שירותי הבריאות מקיף את מכלול השירותים, התרופות, הציוד והמכשירים הרפואיים שמבוטח זכאי לקבל.**

◀ **סל השירותים יינתן למבוטחים לפי שיקול דעת רפואי, באיכות סבירה, בתוך פרק זמן סביר ובמרחק סביר ממקום מגוריהם, הכול בכפוף לתנאים המפורטים בחוק ובתקנותיו.**

המשך



# התוויות לטיפולים

התוויות הן הוראות המגבילות את זכות המבוטח לקבל טיפול הנמצא בסל על פי מצבו הרפואי.  
לדוגמא, אישור תרופה לטיפול במחלה ספציפית אך לא לטיפול במחלות אחרות.

בית-המשפט קבע במפורש, כי קופ"ח אינה חייבת במימון תרופה הנדרשת להתוויה אשר לא לשמה התרופה כלולה בסל (פס"ד לילי כרמל).  
דוגמא לדילמה: זריקה אפידורלית תחת MRI  
האם זו טכנולוגיה חדשה או שילוב של שני טיפולים שכל אחד בנפרד כלול בסל ? - פרטים בהמשך

המשך



# בחירה מבין נותני השירותים

## מקור הסמכות החוקית העיקרית - סעיף 23

- ◀ הסדרי בחירה
- ◀ שמירה על רצף טיפולי
- ◀ קבלת טיפול במוסד שיש בו התמחות מיוחדת
- ◀ איסור הפלייה

# שירותי בריאות בחו"ל

כעיקרון, החובה לספק שירות מוגבלת לשטח ישראל בלבד.

**קיימת זכאות לקבל טיפול בחו"ל בהתקיים כל התנאים להלן:**

- ✓ הטיפול הוא - השתלות איברים, מומים מולדים, גידולים, מחלות לב וכלי דם ומערכת העצבים והמוח.
- ✓ המבוטח אינו יכול לקבל בישראל את השירות הנדרש או שירות חלופי (ניסיון מועט בארץ משמעותו שהמבוטח יכול לקבל את הטיפול בארץ).
- ✓ למבוטח נשקפת סכנת אבדן חיים אם לא יקבל את השירות המסוים.

בנוסף, הקופה רשאית לממן טיפול בחו"ל במקרים חריגים.



# השתתפות עצמית בקבלת שירותים רפואיים

- ◀ קופה רשאית לגבות דמי השתתפות בחלק מהשירותים
- ◀ פרוט השירותים שבתשלום
- ◀ הנחות ופטורים מתשלומים
- היטל רופא/מכון/מרפאת חוץ
- היטל תרופות
- המשך

# פרוט השירותים שבתשלום

- ◀ תרופות הכלולות בסל
- ◀ ביקור אצל רופאים
- ◀ וביקור בית של רופא
- ◀ ביקור במרפאות חוץ
- ◀ הפועלות במסגרת בתי חולים כלליים
- ◀ ביקור במכונים מחוץ למסגרת בתי החולים (רנטגן, US, MRI, EEG, גסטרו וכו')
- ◀ שירותי חדר מיון
- ◀ שירותי הסעה באמבולנס
- ◀ שירותי חירום (מוקדים)
- ◀ אשפוז סיעודי מורכב
- ◀ בדיקת חלבון עוברי
- ◀ טיפולים בהתפתחות הילד
- ◀ טיפולי שיניים לחולים אונקולוגיים
- ◀ שימוש באביזרים
- ◀ מכשירים וציוד רפואי
- ◀ טיפולי פוריות
- ◀ טיפולים פסיכותרפיים



# היטל רופא/מכון/מרפאת חוץ

- קיימת תקרה לכל המבוטחים
- מעל גיל 65 – מחצית התקרה
- מקבלי קצבת נכות, השלמת הכנסה – פטורים מתשלום
- חולים במחלה "קשה" (אונקולוגיה, דיאליזה, איידס, המופיליה, CF, גושה, תלסמיה) – פטורים מתשלום

המשך



# היטל תרופות

- חולה במחלה קשה – פטור מתשלום בגין מחלתו
- אזרח וותיק עם השלמת הכנסה – משלם מחצית ההיטל
- חולה כרוני – תקרה של כ- 250 ₪ לחודש (על פי חוזר משהב"ר. על הקופה מוטלת אחריות לעדכן את החולה בזכאותו)

המשך





# שירותים באחריות משרד הבריאות



משרד הבריאות

- רפואה מונעת – טיפת חלב וחיסונים
- מכשירים לשיקום הליכה וניידות עפ"י רשימה.
- שירותי הבריאות לתלמידים בבית הספר.
- אשפוז סיעודי
- שירותי בריאות הנפש – טיפול חירום, אשפוז ושיקום ומרפאות אמבולטוריות

# סוגיה שכיחה - חולה סיעודי/תשוש

**חוק ביטוח בריאות ממלכתי - קובע בסעיף 2 בתוספת השלישית כלהלן:**

**2. גריאטריה**

**שירותי אשפוז באחריות המדינה ובכפוף לנהלי משרד הבריאות :**

**אשפוז חולים סיעודיים גריאטריים**

**אשפוז תשושי נפש**

**אשפוז נכים סיעודיים צעירים**

**אשפוז חולים פסיכוגריאטריים**

**הערה: שירותי האשפוז ניתנים בהשתתפות המאושפז או משפחתו בעלות הטיפול .**

# חולה סיעודי - ריבוי מבטחים

## המוסד האחראי

## הגדרת מצב הקשיש

המוסד לביטוח הלאומי

1. חוק סיעוד ←

משרד הרווחה

2. תש"ש ←

משרד הבריאות

3. סיעודי ←

קופות חולים

4. סיעודי מורכב ←



# חולה סיעודי-מורכב

- ◀ **הגדרה** - חולה סיעודי הסובל גם ממצבים רפואיים המחייבים השגחת רופא צמודה: פצעי לחץ, עירוני תוך ורידי ממושך, דיאליזה, טיפולים כימותרפיים, הקרנות ועוד.
- ◀ **הזכאות בחוק** - סל הבריאות כולל אשפוז חולה סיעודי מורכב בהשתתפות עצמית העומדת כיום על כ- 90 ₪ ליום אשפוז, ללא הגבלה על מספר הימים.
- ◀ **מימון האשפוז** - באחריות הקופות, בתשלום השתתפות עצמית של כ- 90 ₪ ליום מהמבוטח.

# חולה שיקומי

בתוספת השנייה של החוק נקבע כלהלן:

*"23 גריאטריה ושיקום- אשפוז חולה שיקומי - ניתן עד 3 חדשים (ועדה מקצועית של קופת החולים תוכל לאשר הארכת התקופה)"*

- ◀ **הגדרת חולה שיקומי** - חולה הסובל מירידה משמעותית בתפקוד עקב בעיה רפואית חדה וקיים פוטנציאל לשיקום, כגון: שבר במפרק ירך, אירוע מוחי, מחלה זיהומית, ניתוח.
- ◀ **מימון האשפוז** – באחריות הקופה, ללא השתתפות החולה
- ◀ **הגבלת משך האשפוז** - בפועל קיים שימוש מועט בסעיף המגביל את האשפוז לשלושה חודשים.

# סיכום - מה ביכולתנו לעשות?

- ◀ ללמוד היטב מהן זכויותינו
- ◀ להתעקש על מימוש הזכויות
- ◀ לא הביישן למד - לשאול למה
- ◀ להתלונן ולערער כשצריך - באדיבות אך בתקיפות.  
(בד"כ משפר את היחס)

# ערעור על אי-קבלת שירות

הממונה על פניות הציבור בקופה/במוסד הרפואי ◀

נציב/ת קבילות במשרד הבריאות – סמכויות אכיפה ◀

רחוב רבקה 29 ירושלים טל.

025681257

[kvilot@moh.health.gov.il](mailto:kvilot@moh.health.gov.il)

בית דין לעבודה ◀

